

A gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés megkötése kötelező akkor, ha az érintett gépjármű valamely tagállamban nyilvántartásba van véve, és azt szabályosan nem vonták ki a forgalomból

E kötelezettség nem zárható ki pusztán azon tény miatt, hogy valamely nyilvántartásba vett gépjármű a műszaki állapota miatt egy adott időpontban üzemképtelen

2018. február 7-én a Powiat Ostrowski (Ostrów járás, Lengyelország) lengyel helyi önkormányzat bírósági határozat alapján megszerezte egy Lengyelországban nyilvántartásba vett gépjármű tulajdonjogát. E határozat 2018. április 20-i kézbesítését követően, a járás a közigazgatási szerv nyitvatartásának következő napjától, vagyis 2018. április 23-án hétfőtől biztosította a gépjárművet.

A járás a gépjármű megsemmisítését rendelte el, a rossz műszaki állapotára tekintettel. A járműbontó által kiadott bontási igazolás alapján a gépjármű nyilvántartásból való törlésére 2018. június 22-én került sor.

Az Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (biztosítási garanciaalap, Lengyelország) 2018. július 10-én 4200 PLN (hozzávetőleg 933 euró) összegű bírságot szabott ki a járással szemben, mivel a járás a 2018. február 7. és április 22. közötti időszak (a továbbiakban: vitatott időszak) tekintetében nem tett eleget arra vonatkozó kötelezettségének, hogy e gépjármű tekintetében felelősségbiztosítási szerződést kössön.

A járás keresetet indított a Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim (Ostrów Wielkopolski-i kerületi bíróság, Lengyelország) előtt annak megállapítása iránt, hogy a vitatott időszakban nem volt köteles a járművet biztosítani. E bíróság arról kérdezte a Bíróságot, hogy vonatkozik-e a felelősségbiztosítási szerződés megkötésére vonatkozó kötelezettség¹ egy valamely tagállamban nyilvántartásba vett olyan gépjárműre, amely magántulajdonban lévő területen található, amely a műszaki állapota miatt nem üzemképes, és amelyet a tulajdonosának döntése alapján megsemmisítésre szánnak.

A Bíróság az ítéletében azt állapította meg, hogy a gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés megkötése kötelező akkor, ha az érintett gépjármű valamely tagállamban nyilvántartásba van véve, amennyiben e gépjárművet az alkalmazandó nemzeti szabályozásnak megfelelően szabályosan nem vonták ki a forgalomból.

A Bíróság álláspontja

A Bíróság először is kimondja, hogy a gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés megkötése főszabály szerint kötelező a valamely tagállamban nyilvántartásba vett olyan gépjármű esetében, amelyet magántulajdonban lévő területen tárolnak, és amelyet tulajdonosának döntése alapján megsemmisítésre szánnak, még akkor is, ha e gépjármű adott időpontban a műszaki állapota miatt nem üzemképes.

¹ A gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló, 2009. szeptember 16-i 2009/103/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 263., 11. o.) 3. cikkének első bekezdése.

E tekintetben a Bíróság emlékeztet arra, hogy a „gépjármű” fogalma² objektív, és független attól, hogy a szóban forgó gépjárművet mire használják, vagy mire használhatják, valamint független a tulajdonos vagy más személy azon szándékától, hogy a gépjárművet ténylegesen használja.

Márpedig a gépjármű műszaki állapota az idők során változhat, és esetleges megjavítása olyan szubjektív tényezőktől függ, mint például a tulajdonosa vagy üzemeltetője arra irányuló szándéka, hogy elvégezze vagy elvégeztesse a szükséges javításokat, és az ehhez szükséges pénzösszeg rendelkezésre állása. Következésképpen, ha pusztán az a tény, hogy a gépjármű adott időpontban üzemképtelen, elegendő lenne ahhoz, hogy megfossa azt a gépjármű minőségétől, és e tény így elegendő lenne ahhoz, hogy az kikerüljön a biztosítási kötelezettség alól, az megkérdőjelezné a „gépjármű” e fogalmának objektív jellegét. Ezenkívül a biztosítási kötelezettség³ nem kapcsolódik a gépjármű adott pillanatban való, közlekedési eszközként történő használatához, vagy ahhoz, hogy az érintett gépjármű adott esetben kárt okozott. Következésképpen nem zárhatja ki a biztosítási kötelezettséget pusztán az a tény, hogy valamely nyilvántartásba vett gépjármű a műszaki állapota miatt egy adott időpontban üzemképtelen, tehát adott esetben alkalmatlan arra, hogy kárt okozzon, még akkor is, ha ez a helyzet a tulajdonjog átszállásától kezdve. Hasonlóképpen, pusztán az a tény, hogy e tulajdonos vagy más személy e gépjárművet meg kívánja semmisíteni, szintén nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy e gépjármű elveszíti a „gépjármű” minőségét, és így mentesül e biztosítási kötelezettség alól. A „gépjármű” minőség és a biztosítási kötelezettség terjedelme ugyanis nem függhet ilyen szubjektív tényezőktől, mert az sértené e kötelezettség előreláthatóságát, stabilitását és folytonosságát is, amely kötelezettség tiszteletben tartása mindazonáltal szükséges a jogbiztonság biztosításához.

Másodszor, a Bíróság azt állapítja meg, hogy az olyan, valamely tagállamban nyilvántartásba vett gépjárműre vonatkozó biztosítási kötelezettség, amelyet magántulajdonban lévő területen tárolnak, és amelyet tulajdonosának döntése alapján megsemmisítésre szánnak, még akkor is, ha e gépjármű adott időpontban a műszaki állapota miatt nem üzemképes, fennáll egyrészt azért, hogy a balesetek károsultjainak védelme biztosítva legyen, mivel a kártérítéssel megbízott szervezet általi, nem biztosított gépjármű⁴ által okozott anyagi kár vagy személyi sérülés következtében keletkezett kár megtérítése csak azokban az esetekben van előírva, ha kötelező megkötni a biztosítást. Ugyanis ez az értelmezés biztosítja, hogy e károsultak mindenképpen kártérítésben részesüljenek vagy a biztosító által, az erre vonatkozóan kötött szerződés alapján, vagy a kártérítéssel megbízott szervezet által abban az esetben, ha a balesetben érintett gépjármű biztosítására vonatkozó kötelezettségnek nem tettek eleget, vagy ha e gépjárművet nem azonosították. Másrészt ez az értelmezés lehetővé teszi azon célkitűzés tiszteletben tartásának megfelelőbb biztosítását, amely a szabad mozgás biztosítására irányul az Unió területén szokásosan üzemben tartott gépjárműveknek és utasaiknak. Ugyanis csak a gépjárművek által okozott balesetek esetleges károsultjai fokozott védelmének biztosításával lehet arra kérni a tagállamokat,⁵ hogy tartózkodjanak a valamely másik tagállam területéről a területükre belépő gépjárművek tekintetében a gépjármű-felelősségbiztosítás rendszeres ellenőrzésének elvégzésétől, ami e szabad mozgás biztosításához elengedhetetlen.

Harmadszor és végezetül a Bíróság pontosítja, hogy ahhoz, hogy valamely gépjárművet kizárjanak a biztosítási kötelezettség alól, az szükséges, hogy az alkalmazandó nemzeti szabályozás alapján hivatalosan kivonják a forgalomból. Bár a gépjármű nyilvántartásba vétele főszabály szerint az üzemképességét, és így azt igazolja, hogy közlekedési eszközként használható, egy nyilvántartásba vett gépjármű objektíve végérvényesen üzemképtelen lehet a rossz műszaki állapota miatt. Ezen üzemképtelenséget, majd a „gépjármű” minőség elvesztését azonban objektív módon kell megállapítani. E tekintetben, noha az érintett gépjármű nyilvántartásból való törlése ilyen objektív megállapításnak minősülhet, az uniós jog⁶ nem szabályozza azt, hogy az ilyen gépjárművet hogyan lehet jogszerűen kivonni a forgalomból. Következésképpen e kivonást az

² A 2009/103 irányelv 1. cikkének 1. pontja.

³ A 2009/103 irányelv 3. cikkének első bekezdése.

⁴ A 2009/103 irányelv 10. cikkének (1) bekezdése.

⁵ A 2009/103 irányelv 4. cikke.

⁶ 2009/103 irányelv.

alkalmazandó nemzeti szabályozás alapján az érintett gépjármű nyilvántartásból való törlésétől eltérő módon is meg lehet állapítani.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499